

S
U
M
M
A
R
I
A

I
U
R
I
D
I
C
A

S
U
M
M
A
R
I
A

I
U
R
I
D
I
C
A

PARLAMENDIINFO KESKUS

4/2007

Valik ülevaateid
välisajakirjanduses
ilmunud artiklitest.
Uued raamatud Eesti
Rahvusraamatukogus

<http://www.nlib.ee/2918>

SUMMARIA IURIDICA 4/2007

ÕIGUSAKTI KEEL JA ARUSAADAVUS	3
Ole Schröder ; Christian Würdemann Verständliche Gesetzessprache – Institutionalisierung der Sprachprüfung im Gesetzgebungsverfahren	
EUROOPA PEREKONNA- JA PÄRIMISÕIGUS	4
Nina Dethloff Familien- und Erbrecht zwischen nationaler Rechtskultur Vergemeinschaftung und Internationalität	
UNGARI TSIVILKOODEKSI EELNÕUST	5
Peter Gardos Recodification of the Hungarian civil law	
VÄHEMUSKEELTE KAITSE EUROOPA LIIDUS	6
Robert F. Weber Individual rights and group rights in the European Community`s approach to minority languages	
TEISES LIIKMESRIIGIS ELAVATE EUROOPA LIIDU KODANIKE ÕIGUS SOTSIAALTOETUSTELE	7
Herwig Verschueren European (internal) migration law as an instrument for defining the boundaries of national solidarity systems	
EUROOPA LIIDU KODANIKEST PENSIONÄRID JA ÕIGUS RAVIKINDLUSTUSELE	8
Keleigh Coldron, Louise Ackers (Ab)using European citizenship? EU retired migrants and the exercise of healthcare rights	
ÜRO EKSPERTIDE PRIVILEEGID JA IMMUNITEEDID MISSIOONIDEL	9
Anthony Miller United Nations Experts on Mission and their Privileges and Immunities	
VALIK UUSI ARTIKLEID INGLISE, SAKSA, SOOME JA VENE KEELES	10
UUED ÕIGUSRAAMATUD EESTI RAHVUSRAAMATUKOGUS	21

Summaria Iuridica võrguväljaanne: www.nlib.ee/2918

Kirjandusnimestikud koostanud Karmen Linask ja Maia Ruttu, ülevaated kirjutanud Karmen Linask, Jane Makke, Tiia Melts ning Margit Parts

Väljaande koostanud Karmen Linask, keeleliselt toimetanud Tiia Melts

Ettepanekud ja kommentaarid: Karmen.Linask@nlib.ee

ÕIGUSAKTI KEEL JA ARUSAADAVUS

Ole Schröder ; Christian Würdemann

Verständliche Gesetzessprache – Institutionalisierung der Sprachprüfung im
Gesetzgebungsverfahren

Zeitschrift für Rechtspolitik (2007) Nr. 7, S. 231-234.

Seaduste selget ja mõistetavat teksti soovivad nii õigusspetsialistid kui inimesed, kes õigusaktidega igapäevaselt kokku ei puutu. Arvamused seaduskeele lihtsustamise ulatuse suhtes on erinevad: kui ühed nõuavad liikumist tugeva lihtsustamise ehk üldmõistetava õiguskeele suunas, siis teiste arvates on püüe arusaadavama õiguskeele poole lootusetu ettevõtmine. Artikkel lähtub seisukohast, et tegemist pole saavutamatu ideaali, vaid protsessiga, mille kallal tuleb pidevalt tööd teha, õiguskeelt on võimalik paljudele adressaatidele mõistetavaks teha. Seejuures ei peeta silmas mitte ainult seaduseid, vaid ka nendest tulenevaid määrusi ja haldusakte.

Õigusakti parem arusaadavus on oluline nii juriidilises kui politoloogilises perspektiivis, kuna keelelise väljendusviisi kaudu saab seadus mõistetavaks mitte ainult juristidele, vaid ka n-ö juriidilistele amatööridele ning tagab seadusandluse aktsepteerimise ja demokraatliku riigikorralduse legitiimsiooni. Lisaks tuleb rõhutada ökonoomsust, sest keerukad ja ebaselged konstruktsioonid õigusaktis põhjustavad kasutajatele lisakulusid, kuna aega teksti lugemiseks ja mõistmiseks vajatakse rohkem.

Artiklis vaadeldakse probleemi Saksamaa näitel. Pidepunktideks on küsimused: kuivõrd vajalik on seaduseelnõu arusaadavuse ja selguse kontroll, mil viisil see praegu Saksamaal toimib ning missugused oleksid nõutavad institutsionaalsed ja õiguslikud muudatused.

Saksamaa parlamendi (*Bundestag*) töökord ei sisalda keelelise arusaadavuse regulatsiooni. 1966. aastast tegutseb parlamendi juures n-ö toimetuskomisjon (*Redaktionsstab*), mille töötajateks on Saksa Keele Seltsi (*Gesellschaft für deutsche Sprache*) liikmed. Sellele vaatamata ei ole ei seaduseelnõu keelelise arusaadavuse kontroll enne eelnõu esitamist ega muudatuste tegemise käigus ega toimetuskomisjoni osalemine seadusandlikus protsessis kohustuslik. Tulemuseks on see, et toimetuskomisjoni poole pööratakse vaid juhtudel, kui keeleline selgus on mõne õigusakti puhul eriliselt esile kerkinud. Ka on komisjoni 2,5 töökohta ilmselgelt vähe, et komisjon suudaks kõiki seaduseelnõude tekste üle vaadata.

Valitsust (*Bundesregierung*) puudutav liiduministeeriumide ühtne töökord sätestab, et seaduseelnõud peavad olema keeleliselt korrektsed ja võimalikult üldiselt mõistetavad, st ministeeriumid on põhimõtteliselt kohustatud eelnõud toimetuskomisjonile saatma, kuid seda nõuet praktikas enamasti ei järgita. Seega puudub keeleline nõustamine, mida võiks juba seaduseelnõude ettevalmistamise algfaasis kasutada. Justiitsministeeriumi ülesandeks on küll kontrollida eelnõude sisulist vastavust, kuid keelelist kontrolli seal reeglina ei tehta. Siiski on justiitsministeeriumis praegu Saksa Keele Seltsi juhtimisel käimas üheaastane uurimisprojekt „Õigusnormide arusaadavus“. Projekti käigus analüüsitakse konkreetsete seadusettepanekute näitel, kuivõrd ja mis tingimustel on võimalik seadusloome protsessis teksti mõistetavust parandada.

Autor toob eeskujuks ja peatub pikemalt Šveitsil, kus on loodud eraldi institutsioon VIRK (*Verwaltungsinterne Redaktionskommission*), mille ülesandeks on kõikide seaduseelnõude ja seaduste eri tasandi rakendusmääruste kvaliteeti ja keelelist arusaadavust kontrollida. Reglemendi järgi töötavad seal keelespetsialistid liidukantseleist ja juristid justiitsministeeriumist, ca 15 täiskohaga töötajat.

Samuti tehakse artiklis konkreetsed ettepanekud, kuidas tõhustada praegust õigusakti arusaadavuse kontrollisüsteemi Saksamaa parlamendis ja valitsuses.

Šveitsi ja teiste riikide, nt Rootsi, kogemus ning Saksamaa justiitsministeeriumi pilootprojekt näitavad, et keelespetsialistide võimalikult varajane ja kohustuslik kaasamine seadusettepanekute koostamise protsessi on oluline tegur üldarusaadavate seaduste tekkeks. Edu saab tagada aga vaid keele- ja ministeeriumispetsialistide ning juristide koostöö.

Refereerinud Tiia Melts

EUROOPA PEREKONNA- JA PÄRIMISÕIGUS

Nina Dethloff

Familien- und Erbrecht zwischen nationaler Rechtskultur Vergemeinschaftung und Internationalität

Zeitschrift für Europäisches Privatrecht (2007) Nr. 4, S. 992-1005.

Lähiaastatel seisavad Euroopas nii perekonna- kui pärimisõiguse ees suured väljakutsed, et ühiskondlikust reaalsusest tulenevate muudatustega sammu pidada.

Üleilmastumine ehk globaliseerumine puudutab majanduslike ja poliitiliste suhete kõrval üha rohkem ka arenguid ühiskonnas ja kultuuris ning inimestevahelisi isiklikke suhteid. Rahvusvaheline migratsioon ning inimeste vaba liikumine Euroopa Liidus (EL) on kasvav trend. Igal aastal immigreerub ELi rohkem kui kaks miljonit inimest, kellest kolmandiku moodustavad n-ö järelekolivad perekonnaliikmed. Üle viie miljoni ELi kodaniku elab teises liikmesriigis ning kolmandik nendest migreerub just perekondlikel põhjustel. Piiriülesed peresuhted on muutunud tavaliseks: ainuüksi Saksamaal sõlmitakse 15-20 % abieludest eri kodakondsusega isikute vahel. Abielulahutuste statistika ELis näitab, et ca 16 % lahutustest on seotud piiriüleste suhtega. Ka pärimisasjade hulk, mis puudutab erineva liikmesriigi kodanikke, osutab kasvutendentsile. Hinnangute järgi omavad abielupaarid Euroopa üle 2,5 miljoni ehitise väljaspool oma elukohariiki. Suurenenud migratsioonivoogude tulemusena on tekkinud multikultuursed ühiskonnad, kus elavad erineva etnilise, kultuurilise ja religioosse taustaga perekonnad.

Muutunud on ka perekonnamudel ning lisandunud uued kooseluvormid. Just arenenud tööstusriikides sõlmitakse järjest vähem abielusid, suureneb lahutuste ja vabaabielude hulk ning üha rohkem aktsepteeritakse samasooliste partnerite kooselu. Bioloogiliste vanemate kõrval ei saa tähelepanuta jätta sotsiaalsete vanemate rolli. Seetõttu vajab kooseluvormide paljusus uut alustel defineeritud mõisteid ja vastavaid õiguslikke regulatsioone.

Autor peatub demograafilistel arengutel, st sündivuse vähenemisel Euroopas ja rahvastiku vananemisel ning toob välja probleemid, mida uus perekonna- ja pärimisõigus peaks lahendama.

Olukorra teeb keerukamaks asjaolu, et perekonna- ja pärimisõigust mõjutab suurel määral iga riigi ajalooline taust, kultuur ja religioon. Seetõttu on palju siseriiklikke regulatsioone ning teiste eraõiguse valdkondadega võrreldes on euroopastumine ja rahvusvahelised arengud hakanud perekonna- ja pärimisõigust mõjutama alles hiljuti. Amsterdamis lepingust tulenev justiitskoostöö, mille tuumaks on tsiviilasju puudutavate otsuste vastastikuse tunnustamise põhimõte ning vastu võetud abinõude programm hõlmab praktiliselt tervet perekonna- ja pärimisõigust. Autor rõhutab ka Euroopa inimõiguste konventsiooni mõju ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta tähtsuse kasvu tehtavate otsuste juures.

Kui artikli esimene osa kirjeldab perekonna- ja pärimisõigust puudutavaid arenguid ühiskonnas ning vaatleb eraõigusega seotut Euroopa Liidu õigusloomes, siis artikli teises osas tegeleb autor probleemidega: kui suures ulatuses tuleb säilitada rahvuslikku õiguskultuuri; missugustes valdkondades on vajalik olemasolevat õigust uuendada ja ühtlustada, et tulem kajastaks nii muutunud ühiskondlikke suhteid kui ka ühenduse ja supranatsionaalsest õigusest tulenevat. Otsitakse vastuseid rahvusvahelise eraõiguse ja materiaalõiguse tasandil. Autor on seisukohal, et perekonna- ja pärimisasju puudutava Euroopa rahvusvahelise menetlus- ja kollisiooniõiguse väljatöötamiseks on vaja luua vastav teaduslik alus ning kaasata eksperte üle kogu Euroopa. Rahvusvaheline perekonna- ja pärimisõigus peaks toime tulema nõudmistega, mis on tingitud siseriiklike regulatsioonide paljususest.

Materiaalõiguse valdkonnas peatub autor õiguse harmoniseerimisel Euroopas ja siseriikliku õiguse edasiarendamisel, rõhutades taas võrdlevõiguslike uurimuste võtmerolli. Eesmärgiks võiks olla Euroopa tsiviilseadustiku perekonna- ja pärimisõiguse osa loomine, mis praegu on küll veel kauge tulevik.

Kokkuvõttes toob autor välja perspektiivid Saksamaa jaoks ning leiab, et Saksa eraõigus vajab võrdlevõiguslikku ja rahvusvahelistest suundadest lähtuvat uurimist. Saksamaal ei ole erinevalt teistest Euroopa riikidest, aga ka Ameerika Ühendriikidest perekonnaõiguse teadusliku uurimise keskusi ning

perekonnaõigusse puutuv on jäänud praktikute alaks. Samas suudab vaid teadus luua aluse olemasolevate probleemide lahendamiseks perekonna- ja pärimisõiguses ning soodustada euroopastumiseks vajalikku dialoogi õigusdogmaatika ja võrdleva õigusteaduse vahel.

Refereerinud Tiia Melts

UNGARI TSIVIILKODEKSI EELNÕUST

Peter Gardos

Recodification of the Hungarian civil law

European Review of Private Law (2007) no. 5, p. 707-722.

2006 aasta detsembris avaldati Ungari justiitsministeeriumi kodulehel uue tsiviilkoodeksi eelnõu, mis peaks asendama 1959. aastast kehtiva tsiviilkoodeksi. Seaduseelnõu väljatöötamise põhjuseks oli asjaolu, et kehtivat tsiviilkoodeksit on juba üle 150 korra muudetud ja oma sisult on see vananenud. Valitsus leiab, et uus eelnõu peaks võtma kokku sotsiaalmajanduselt turumajandusele ja mitmeparteilisele demokraatialle ülemineku. Eelnõu ülesandeks on katta tsiviilõiguse peamised harud, rahuldada uuenenud majanduslikke vajadusi ja lahendada eksisteerivaid dogmaatilisi probleeme.

Eelnõu täpsustab abielu ja vabaabielu mõisteid, muudab oluliselt tagatud tehingute osa, loob ühtsed alused kõikidele kohustiste liikidele, kuid ei sisalda asjaõigustoiminguid.

Artikkel annab ülevaate Ungari tsiviilõiguse ajaloo 19. sajandi keskpaigast uue tsiviilkoodeksi loomiseni.

Tsiviilõiguse kodifitseerimise käigus tuli töögrupil kokku puutuda mitmete probleemidega, sealh Euroopa Liidu (EL) lepinguõigust ja tarbijakaitset puudutavate küsimustega. Kõigepealt pidi töögrupp defineerima isikute ringi, kellele antud tsiviilkoodeks on kohaldatav, vastama küsimustele: kas eelnõu peaks reguleerima tarbijakaitset ja ärisuhteid ning kui suurel määral tuleks ELi lepinguõigust puudutavaid norme kohaldada. Sealjuures ilmnisid mitmed ebakõlad ELi lepinguõiguses, nagu näiteks tähtpäevade erinev määratlemine.

Artikkel käsitleb põgusalt ka eelnõu struktuuri ja sisu. Algselt koosnes koodeks 5 osast, kuid arutelude tulemusena jagati koodeks siiski 6 osaks ehk raamatuks:

1. tsiviilõiguse põhimõisted;
2. isikud: füüsilised ja juriidilised isikud, eraldi osa käsitleb sihtasutusi ja ühendusi;
3. perekonnaõigus;
4. asjaõigus: omand, omandiõigus, piiratud asjaõigused, maaregistriga seotud normid;
5. kohustisõigus sealh lepinguõigus, kahju hüvitamine ja ebaaus rikastumine;
6. pärimisõigus.

Artiklis tuuakse välja olulisemad vaidlusobjektid, mis kerkisid esile seaduseelnõu loomise käigus, näiteks: kas töötada välja eraldi äriseadustik või piisab tsiviilkoodeksi teises osas sätestatud regulatsioonidest. Paralleele tuuakse nii Saksamaa (BGB) kui Šveitsi (ZGB) tsiviilkoodekstiga.

Vaatamata eelnõu edukale koostamisele leiab seadusandja, et eelnõu ajastus ei ole õnnestunud, kuna Euroopa Komisjonis käib töö muudatustega tarbija *acquis`es* ja ELis on käivitatud ühtsete lepinguõiguse aluspõhimõtete väljatöötamise projekt (*CFR - Common Frame of Reference*). Tarbijakaitse direktiivide hõlmamine on põhjustanud arutelusid, kas neid on üldse vaja tsiviilkoodeksis kajastada.

Uus tsiviilkoodeks Ungaris on vajalik ja oluline, sest uue koodeksi rakendamisega loodetakse vabaneda juriidilisest ebamäärasusest eraõiguse vallas ning edendada majandust madalamate tehingukulude ja kergemate krediivõimalustega.

Refereerinud Karmen Linask

VÄHEMUSKEELTE KAITSE EUROOPA LIIDUS

Robert F. Weber

Individual rights and group rights in the European Community's approach to minority languages
Duke Journal of Comparative and International Law, vol. 17 (2007), no. 2, p. 361-414.

Euroopa Liit (EL) on rahvusülene organisatsioon, mis annab liikmesriikide erineva kultuurilise ja keelelise taustaga kodanikele teatud õigused. Iga kaheksas ELi kodanik räägib vähemuskeelt ning on oluline, et eripärad säiliks. Artikkel käsitleb keeleliste vähemuste kaitsmise võimalusi keelelise mitmekesisuse säilitamiseks.

Artikkel jaguneb kolmeks osaks. Esimene osa annab ülevaate liikmesriikide ja ELi institutsioonide keelelise ja kultuurilise erinevuse kaitses. Liikmesriikide õiguses on viis vähemusi puudutavat seadusandlikku mudelit. Kõigepealt vähemuskeele sätestamine riigikeelena põhiseaduses Iiri, Belgia ja Soome põhiseaduse näitel. Põhiseaduses võidakse välja tuua keeleliste vähemuste kaitsesätteid, nt Itaalia põhiseadus. Riigis võib teatud regioonidele anda õiguse kaitsta selle regiooni keelelisi vähemusi, nagu nt Itaalias ja Hispaanias. Sarnaseid poliitikaid võib teha ka keskvalitsuse tasandil, näiteks Hollandi valitsus on hollandi keele kõrval kuulutanud kohalikuks keeleks ka friisi keele. Kritisereiva näitena liikmesriikidest nimetatakse Prantsusmaa, kus elab küll üle 9 miljoni vähemuskeelt rääkiva inimese, kuid vähemuskeelte kaitses alane tegevus on puudulik.

ELi õigus olulisi võimalusi vähemuskeelte kaitses ei näe, on küll mitmed nn *soft law* arvamused, samuti on rahastatud vähemuskeeli puudutavaid projekte. Mõningal määral on teemat käsitletud Amsterdami lepingus ja Euroopa Ühenduse (EÜ) asutamislepingu art. 151.

Artikli teine osa käsitleb teoreetilisi ja praktilisi grupi- ja isikuõiguste eristamise viise. Näidete põhjal võrreldakse grupi ehk kollektiivi õigusi ja indiviidi ehk üksikisikule suunatud õigusi ning leitakse vastuolusid nende kahe vahel. Uuritakse Euroopa majandus-, sotsiaalset ja poliitilist integratsiooni vastandades seda liikmesriikide omale, mis on keskendunud isiku-, mitte grupiõigustele. Grupiõigused ei kaitse vähemuskeeli. EÜ asutamislepingu artiklid 12 ja 39 on näiteks, kuidas isiklikud majanduslikud õigused mis on seotud tööturu ja isikute vaba liikumisega võivad minna vastuollu liikmesriigi püüdega kaitsta oma kodanikke.

Artikli kolmandas osas vaadeldakse Euroopa Kohtu grupi- ja isikuõigusi käsitlevaid kohtuasju ning analüüsitakse nende mõju vähemuskeele ja -kultuuri säilitamisele. Näitena on toodud kolm kaasust: esimene puudutab Iiri haridusministri määrust, mis nõuab õpetajatelt töökohale kandideerimisel iiri keele eksami sooritamist. Hollandi kodakondsusega kunstõpetaja kukkus sellel eksamil läbi ja ei saanud seetõttu kohta, kuigi kool soovis teda palgata. Teine juhtum käsitleb Trentino-Alto Adige regiooni Itaalias, mille statuudi artikkel 100 annab saksa keelt rääkivatele residentidele õiguse kasutada asjaajamisel saksa keelt. Austria veoautojuht, kellele esitati süüdistus alkoholijoobes sõidukijuhtimise eest ja saksa turist, kellele esitati süüdistus relva illegaalse omamise eest, seda õigust ei saanud. Kolmas kaasus puudutab samuti Trentino-Alto Adige regiooni Itaalias, kus kohaliku pankla tööle kandideerinult nõuti sertifikaati, *patentino*, mis tõendab saksa ja itaalia keele oskust. Sertifikaati sai taotleda vaid Alto Adige regiooni pealinnas ja muid sertifikaate ei aksepteeritud. Seetõttu ei võetud tööle kandideerija, kes tõendas oma keelteoskust teiste dokumentidega.

Artikli kokkuvõttes osas leiab autor, et vähemuskeelte kaitses regulatsioonidel on ELi ja liikmesriikide õiguses märkimisväärne arengupotentsiaal. Oluline on tunnustada vähemuskeelte õigusi kui *sui generis*. Kui vähemusrühmade kaitsesätteid sisalduksid EÜ asutamislepingus, saaksid liikmesriigid taotleda Euroopa Kohtult tõhusamat kaitseset ka vähemuskeelte osas.

Refereerinud Karmen Linask

TEISES LIIKMESRIIGIS ELAVATE EUROOPA LIIDU KODANIKE ÕIGUS SOTSIAALTOETUSTELE

Herwig Verschueren

European (internal) migration law as an instrument for defining the boundaries of national solidarity systems

European Journal of Migration and Law (2007) no. 9, p. 307-346.

Euroopa sotsiaalkindlustuste koordineerimisüsteem on loodud selleks, et kaotada töötajate vaba liikumisega seotud takistused, mis tulenevad erinevate liikmesriikide sotsiaalkindlustussüsteemide paljususest. Artiklis käsitletakse teises liikmesriigis elavate majanduslikult mitteaktiivsete isikute õigust sotsiaaltoetustele. Artikkel koosneb kahest osast, millest esimeses käsitletakse nimetatud isikute õigust sotsiaaltoetustele vastavalt kehtivale sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise määrusele (EMÜ) nr 1408/71. Teises osas analüüsitakse määruse kohaldamisalast väljapoole jäävate toetuste maksmist ja esitatakse normatiivaktide analüüs.

Sotsiaaltoetuste maksmine on tihedalt seotud isiku alalise elukoha mõistega. Autor alustab isikutest, kelle suhtes määrus on kohaldatav. Sotsiaaltoetuste maksmiseks tuleb välja selgitada, millise liikmesriigi õigust isiku suhtes kohaldatakse. Selleks on määruses sätestatud kohaldatava õiguse kindlaksmääramise süsteem. Nende sätete eesmärk on ära hoida siseriiklike süsteemide üheaegset rakendamist ja vältida olukordi, kus isik jääks ilma sotsiaalkindlustuskattest, sest tema suhtes ei rakendu ühegi liikmesriigi õigusakt. Arvestades, et määrust (EMÜ) nr 1408/71 on mitmel korral muudetud, asub autor seisukohale, et kehtiv määrus laieneb suuremale osale liikmesriigis elavatest isikutest sõltumata sellest, kas nad on liikmesriigi või kolmanda riigi kodanikud.

Alalise elukoha mõiste ja alalise elukoha määramise viisid on liikmesriikide õiguses erinevad, ega kattu määruses (EMÜ) nr 1408/71 kasutatavate mõistetega. See on viinud paljude kohtuasjadeni. Euroopa Kohus on oma praktikast lähtuvalt andnud kogu ühenduses kehtiva elukoha mõiste definitsiooni määruse (EMÜ) nr 1408/71 tähenduses.

Alalise elukoha mõiste on omakorda seotud direktiiviga, millega kehtestatakse Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigus liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil (direktiiv 2004/38/EÜ) ning direktiiviga pikaajalistest elanikest kolmandate riikide kodanike staatuse kohta (direktiiv 2003/109/EÜ). Direktiivi 2004/38/EÜ kohaselt on liidu kodanikel ja nende pereliikmetel elamisõigus seni, kuni nad ei koorma põhjendamatult vastuvõtva liikmesriigi sotsiaalabisüsteemi. Direktiiv 2003/109/EÜ sätestab kolmandate riikide kodanikele teises liikmesriigis elamise tingimused, mille kohaselt võivad liikmesriigid isikult nõuda tõendeid sissetuleku olemasolu kohta nii iseenda kui pereliikmete ülalpidamiseks asjaomast liikmesriigi sotsiaalabisüsteemi kasutamata. Autor jõuab oma analüüsis järeldusele, et määruses (EMÜ) nr 1408/71 sätestatud õigus miinimumtasandi toetustele tuleneb isiku tegelikust elukohast liikmesriigis ning seda ei saa kitsendada sissetuleku tõendamise nõuetega.

Viimastel aastatel on palju arutletud selle üle, millised on teises liikmesriigis elavate majanduslikult mitteaktiivsete isikute õigused sotsiaaltoetustele, mille suhtes ei kohaldata määrust (EMÜ) nr 1408/71. Diskussioon sai alguse Euroopa Kohtu praktikast selle kohta, milline on liidu kodakondsuse mõju teises liikmesriigis elava isiku õigusele sotsiaaltoetuste saamiseks vastuvõtvast riigis. Lähtuvalt Euroopa Kohtu seisukohast, tuleb esmalt lahendada probleem, kuidas kindlustada Euroopa Liidu kodanike, sealhulgas majanduslikult mitteaktiivsete kodanike, õigused liikuda ja elada teises liikmesriigis. Need isikud võivad toetuda kodakondsuse alusel diskrimineerimise keelule. Isegi juhul, kui ühenduse teisene õigus näeb ette teatud kitsendusi nende õiguste tagamisel ja liikmesriigi siseriiklikus seadusandluses võidakse ette näha teise liikmesriigi kodaniku suhtes potentsiaalselt diskrimineerivaid nõudeid, peavad sellised piirangud olema kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega.

Sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamisel on suur tähtsus Euroopa Kohtu praktilal. Analüüsidest kohtu otsuseid jõuab autor järeldusele, et määruse (EMÜ) nr 1408/71 põhiidee on tagada liikmesriigi miinimumtasandi sotsiaaltoetused ühenduse piires liikuvale isikule, kes asub elama teise liikmesriiki.

Ühenduse sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamise määruste peamine eesmärk on ära hoida seaduste vastuolu ning tagada, et isik ei kaotaks päevakski sotsiaalkindlustuskatet.

Autor leiab, et tuleks võtta vastu õigusaktid, mis sätestavad kohaldatava õiguse sotsiaalkindlustusskeemide ühtlustamise määrustega reguleerimata sotsiaaltoetuste suhtes. Selleks võiks olla õiguslik instrument, mis puudutaks sotsiaalabi ja teisi miinimumtoetusi ning kätkeks endas täpsemaid kriteeriumeid, mille alusel Euroopa Liidus liikuv liidu kodanik võiks neid toetusi taotleda. Autor lõpetab tõdemusega, et nii Euroopa Kohtu praktika kui õigusaktide muudatused annavad tunnistust Euroopa Liidu õiguse nihkest turupõhiselt kodakondsuselt sotsiaalse kodakondsuse suunas.

Refereerinud Margit Parts

EUROOPA LIIDU KODANIKEST PENSIONÄRID JA ÕIGUS RAVIKINDLUSTUSELE

Keleigh Coldron, Louise Ackers

(Ab)using European citizenship? EU retired migrants and the exercise of healthcare rights
Maastricht Journal of European and Comparative Law (2007) no. 3, p. 287-302.

Artikkel käsitleb Euroopa Liidu (EL) kodanike õigust saada arstiabi ELi piires ja keskendub eelkõige sellele, millisel viisil pensionil olevad kodanikud seda õigust kasutavad.

Viimase aastakümne uurimused näitavad, et ELi kodanike keskmine vanus suureneb. Üle 65-aastaste isikute hulk, mis 2000. aastal moodustas 15% kogu ELi elanikkonnast, suureneb uurimuste kohaselt 2050. aastaks 30%ni. Paljud isikud elavad väljaspool oma sünniriiki. Migratsiooni kasv on viimasel kümnendil olnud üle 9%. Prognooside kohaselt elab nt aastal 2025 üle 1,8 miljoni Suurbritannia pensionäri teises riigis ning aastaks 2050 tõuseb see arv juba 3,3 miljonile.

Üle maailma on vananeva rahvastiku ning suurenenud migratsiooni tõttu poliitiliste debattide keskmes pensionide rahastamise tulevik ja muudatused tervisekindlustuses.

Artiklis vaadeldakse kõigepealt n-õ vastuvõtvast riigis resideerivate pensionäride ja ELi kodanike ravikindlustuse õiguslikke aluseid. Teiseks kirjeldatakse viise, kuidas pensionärid oma õigust ravikindlustusele kasutavad.

Peatutakse Euroopa Ühenduse (EÜ) määrusel nr 833/2004, mis asendab ühest ELi liikmesriigist teise siirduvate isikute sotsiaalkindlustuse saamise õigust reguleeriva määruse (EMÜ) nr 1408/71. Uus määrus lihtsustab ja ajakohastab olemasolevaid õigusakte. Määrus (EMÜ) nr 1408/71 (<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/et/consleg/1971/R/01971R1408-20060428-et.pdf>) andis muuhulgas õiguse riiklikule tervisekindlustusele ning kehtestas vastavad tõendid turistidele ja lühiajalistele liikmesriigis viibijatele, pensionäridele, üliõpilastele ja majanduslikult mitteaktiivsetele residentidele. 2006. aastal võeti kasutusele ELi ravikindlustuskaart (*European Health Insurance Card -EHIC*), mis on vajalik tervisekindlustuse saamiseks lühiajalisel liikmesriigis viibimisel. Isikutele, kes viibivad liikmesriigis üle kolme kuu, EHIC ei kehti.

Artikkel põhineb kahel uurimusel. Esimene projekt puudutab pensionäride migratsiooni ELis. Isikud jagunesid viide gruppi ja küsitlused viidi läbi kuues riigis. Teine uurimus käsitleb ELi sisest migratsiooni Hispaania kahes kohalikus piirkonnas, kuna Hispaania on ajalooliselt eelistatud sihtkohaks just Briti pensionäride seas.

ELi piires vabalt liikumiseks ja elamiseks peab ka pensionäridel olema kehtiv ravikindlustus, kui nad soovivad tarbida tervishoiuteenuseid. Kuigi eraravikindlustust eelistavad uurimuse kohaselt vähesed, põhjendatakse selle ostmist parema teenuse kvaliteedi ja kiirema kättesaadavusega. Samuti on mõnes ELi riigis eratervisekindlustus odavam, kui teenuse tarbija päritoluriigis.

Pensionäridel on võimalik suunata oma ravikindlustus riiki, kus nad resideeruvad (määrus 1408/71). See võib tuua lisakulusid vastuvõtvale riigile, eriti siis kui neile saabub pensionär ja neilt siirdub teise riiki näiteks noorem inimene, kuna nende tervishoiualased vajadused on tunduvalt erinevad. Ka

tervishoiuteenuste kvaliteet on riigiti erinev. Lisaks kurtsid uurimustes osalenud isikud keeleprobleemi, sest tihti räägivad arstid vaid kohalikku keelt või siis on välismaalasel end raske meditsiini alal võõras keeles väljendada.

Mõned pensionärid püüavad ravikindlustust kasutada nii oma päritoluriigis kui vastuvõtvast riigis korraga. Selleks on kaks võimalust: käituda nõ valeturistina ja jätta end vastuvõtvast riigis alaliseks residendiks registreerimata ja kasutada Euroopa ravikindlustuskaarti (EHIC); teiseks võimaluseks on oma riigis residentsuse muutmiseks mitteteatamine ja kasutada mõlema riigi tervishoiuteenuseid. Näited on valdavalt Suurbritanniast, kuna paljud selle riigi kodanikud, eriti pensionärid, elavad teises riigis, enamasti Hispaanias. Seetõttu on esile kerkinud ka Suurbritannia ja Hispaania vahelised poliitilised debadid kõnealusel teemal.

Lahendamist vajab probleem, kuidas vältida ELi liikmesriikide tervishoiusüsteemide väärkasutamist pensionäride pidevalt suureneva migratsiooni tingimustes.

Autorid leiavad, et liikmesriigid võiksid muuta oma universaalsed ehk seadusega ettenähtud sotsiaalkindlustusskeemid kutsealapõhisteks ehk eraskeemideks, kuna see soodustab vabamat liikumist. Lisaks saaksid need sammud muuta riiklikke tervishoiu universaalseid süsteeme kättesaadavaks kõigile ELi piires liikuvatele Euroopa kodanikele.

Refereerinud Karmen Linask

ÜRO EKSPERTIDE PRIVILEEGID JA IMMUNITEEDID MISSIOONIDEL

Anthony Miller

**United Nations Experts on Mission and their Privileges and Immunities
International Organizations Law Review (2007), no. 1, p. 11–56.**

ÜRO eesmärkide saavutamiseks missioonidel on oluline kaasata oma tegevusse kompetentseid inimesi. Käesolevas artiklis keskendutakse just selliste inimeste õigusele olla kaitstud ning kuuluda isikute ringi, kellele antakse privileege ja immunitete.

Vastavalt Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni privileegide ja immunitetide konventsioonile (UNTS 15, RT II 1994, 3, 8 ; jõust. Eesti suhtes 21.10.1991) saab privileege ja immunitete määrata kahele missioonidel viibivale isikute ringile - ametiisikutele ja ÜRO asjus komandeeritud ekspertidele. Viimased täidavad ÜRO poolt antud ülesandeid, mis nõuavad erialaseid teadmisi, kuid nad ei kuulu rahvusvaheliste organisatsioonide ametnike sekka. Komandeeritud eksperdid täidavad oma ülesandeid vastavalt kokkuleppele mingi kindla aja vältel, ning neile võib anda selleks ajaks (k.a komanderinguga seotud sõidud) privileege ja immunitete vastavalt eelpool nimetatud konventsioonile. Autori väitel on komandeeritud ekspertidele omistatud privileegid ja immunitetid oma loomult pool-diplomaatilised, näiteks arestimise või kinnipidamise immunitet.

ÜRO missioonidele saadetavate või kutsutavate isikute ning ekspertide ring on väga lai. Autor käsitleb ÜRO missioonidel viibivate ekspertide eriliike, andes ülevaate neile privileegide ja immunitetide määramise õiguslikest alustest ja sellega seotud probleemidest. Siiski on põhirõhk komandeeritud ekspertidel ning neile privileegide ja immunitetide andmisega seotud küsimustel.

Teema lahkamisel on autor osaliselt tuginenud Rahvusvahelise Kohtu (*International Court of Justice - ICJ*) ametlikele seisukohavõtudele ja Rahvusvahelise Õiguskomisjoni (*International Law Commission - ILC*) ning peamiselt hoopis ÜRO Õigusbüroo (*UN Office of Legal Affairs - OLA*) poolt avaldatud arvamustele. Autori hinnangul on määrava tähtsusega just OLA, kellel on esmane kontakt ekspertide tegevuse suhtes kaebusi omavate riikide või isikutega.

Autor analüüsib pikemalt ÜRO põhikirja artiklit 105 ning väidab, et kõnealune artikkel reguleerib ÜRO ametiisikutele ning liikmesriikide esindajatele privileegide ja immunitetide andmist, kuid komandeeritud eksperdid selle artikli raamesse ei mahu. Seetõttu soovitas ettevalmistuskomisjon (*Preparatory*

Commission – loodud San Franciscos, 1945) ÜRO Peaassambleel võtta vastu eelpool mainitud konventsioon või reguleerida detailsemalt põhikirja artiklis 105 sätestatud. Selleks koostas nimetatud komisjon ülevaate privileegide ja immunitetide määramise olukorrast ("*Study on Privileges and Immunities*") ning valmistas ette konventsiooni eelnõu, millel autor artiklis pikemalt peatub, käsitledes ka eelnõu vastuvõtmisega seotud sündmusi.

Eraldi vaadeldakse Rahvusvahelise Kohtu nn *Mazilu* kaasust (1989), mis puudutab ÜRO poolt eksperdina missioonile kutsutud Rumeenia kodaniku *Mazilu* õiguse immunitetidele ja privileegidele rikkumist Rumeenia valitsuse poolt. Kaasus tegeleb probleemiga, kas komandeeritud eksperdil on õigus privileegidele ja immunitetidele ka pärast missiooni lõppu, kui missiooni liikmete mandaadid on pikendatud kuni vajalike dokumentide esitamiseni. Samas takistas Rumeenia valitsus ÜRO poolt edastatud sõnumite jõudmist *Maziluni* ja piiras tema reisimisvabadust. Rumeenia valitsus oli seisukohal, et igasugust *Mazilut* puudutavat uurimist käsitletakse sekkumisena Rumeenia siseasjadesse. ÜRO võttis vastu resolutsiooni, mille alusel pöörduiti hinnangu saamiseks Rahvusvahelise Kohtu poole.

(Vt kokkuvõtet:

http://149.217.72.46/ww/en/pub/research/details/publications/institute/wcd.cfm?fuseaction_wcd=aktdat&aktdat=dec0108.cfm)

Autori arvates on ÜRO püüdnud vältida Rahvasteliidu vastavas praktikas tehtud vigu, kus komandeeritud ekspertidele ajutisi privileege ja immunitete ei määratud ning vastav kaitse oli tagatud vaid organisatsiooni ametiisikutele. Enne ülalmainitud *Mazilu* kohtuasja oli ka ÜRO praktika komandeeritud ekspertide küsimuses suhteliselt paindlik, sõltudes missiooni asjaoludest. Kuid *Mazilu* kaasuse tulemusena on jõutud arusaamisele, et ÜRO missioonide raames eksperdikid palgatud isik, võiks tunda end kindlalt teades, et talle laieneb ÜRO privileegide ja immunitetide konventsioon. Lisaks kinnitas ÜRO Peaassamblee hiljuti käitumisjuhised komandeeritud ekspertidele, mille järgi saab mõõta ka ÜRO enda usaldusväärust.

Refereerinud Jane Makke

VALIK UUSI ARTIKLEID INGLISE, SAKSA, SOOME JA VENE KEELES

ÕIGUSE ÜLDKÜSIMUSED

Denisov, S. Bjurokratizatsija pravovoi sistemõ // Pravovedeniye (2006) nr. 5, lk. 41-52. Õigussüsteemi bürokratiseerumisest.

Filimonov, V. Norma prava i jejo funktsii // Gosudarstvo i pravo (2007) nr. 9, lk. 5-12. Õigusnormid ja nende funktsioonid.

Heinze, Sonja Kristina. Die Verleihung des "Preises für gute Gesetzgebung" am 24. April 2007 im Deutschen Bundestag // Zeitschrift für Gesetzgebung (2007) nr. 3, lk. 287-289. 24. aprillil 2007 anti Saksamaa parlamendis esmakordselt välja preemiaid parima õigusloome eest, millega tunnustati õnnestunud õigusaktide koostajaid.

Leskova, L. Informatizatsija obshtshestva : pravovõje problemõ // Gosudarstvo i pravo (2007) nr. 8, lk. 83-89. Infoühiskonna õigusprobleemidest.

Rahmatian, Andreas. Friedrich Carl von Savigny's Beruf and Volksgeistlehre // The Journal of Legal History (2007/Apr) nr. 1, lk. 1-29. Saksamaa õigusajaloost.

Webley, Lisa ; Duff, Liz. Women solicitors as a barometer for problems within the legal profession - time to put values before profits? // Journal of Law and Society (2007/Sep) nr. 3, lk. 374-402. Uuring juristide elukutsest Inglismaal ja Walesis, põhitähelepanu on pööratud põhjustele, miks naisadvokaadid loobuvad oma elukutsest.

TSIVILÕIGUS

Gardos, Peter. Recodification of the Hungarian civil law // European Review of Private Law (2007) nr. 5, lk. 707-722. Ungari tsiviilkoodeksi eelnõust. *Vt ka refereeringut.*

Gazal-Ayal, Oren. Economic analysis of standard form contracts : the monopoly case // European Journal of Law and Economics (2007/Oct) nr. 2, lk. 119-136. Tüüptingimustega tarbijalepingutest.

Insurance Brokers (amendment) Act 2006 // Commercial Laws of Europe (2007/Oct) nr. 5, lk. 444-464, 19. dets. 2006 Saksamaal vastu võetud õigusaktist (BGBL I 3232), mis rakendab EL direktiivi 2002/92 kindlustusvahenduse kohta.

Lorenzon, Filippo. When is a CIF seller's carriage contract unreasonable? - section 32(2) of the Sale of Goods Act 1979 // The Journal of International Maritime Law (2007/Jul-Aug) nr. 4, lk. 241-257. Millal on CIF klausli alusel sõlmitud müüjapoolne veoleping põhjendamatu, Suurbritannia 1979. a kaupade müügiseaduse näitel.

Parkinson, Patrick. Reengineering the child support scheme : an Australian perspective on the British Government's proposals // The Modern Law Review (2007/Sep) nr. 5, lk. 812-836. Suurbritannia alimentide süsteemi tähtsusest ning ümberkavandamise vajadusest Austraalia süsteemi eeskujul.

Salomons, Arthur F. Deformalisation of assignment law and the position of the debtor in European property law // European Review of Private Law (2007) nr. 5, lk. 639-657. Õiguste üleandmisest ja võlgniku positsioonist Euroopa omandiõiguses.

Sund, Lars-Göran ; Bjuggren, Per-Olof. Family-owned, limited close corporations and protection of ownership // European Journal of Law and Economics (2007/Jun) nr. 3, lk. 273-283. Perefirma kaitsest omandiõiguse üleminekul.

Vasilevskaja, D. Normativnoje zakrepleniye prava sobstvennosti na nedra // Zhurnal Rossiiskogo prava (2007) nr. 8, lk. 58-70. Omandiõigusest maapõue kasutamisel Venemaal.

Zenker, Wolfgang. Textform im WWW, insbesondere bei eBay // Juristenzeitung (2007) nr. 17, lk. 816-822. Tahet väljendava teksti vormist internetikaubanduses Saksamaal.

ÄRIÕIGUS

Allen, Jay. The Russian insolvency framework : building a credible system // SEEL : Survey of East European Law (2007/Jun) nr. 5, lk. 1, 5-9. Pankrotiõigusest Venemaal.

Chindooroy, Rohan ; Muller, Patrice ; Notaro, Giovanni. Company survival following rescue and restructuring state aid // European Journal of Law and Economics (2007/Oct) nr. 2, lk. 165-186. Uurimus riigi abist raskustes ettevõtetele ELis.

Decree law amending the legal framework governing the reduction of capital in commercial companies, creating the simplified business information statement (ies) and amending the Commercial Companies Code // Commercial Laws of Europe (2007/Oct) nr. 5, lk. 524-549. Portugali äriõigusest ning 17. jaan. 2007 vastu võetud seadusest, mis käsitleb äriühingute kapitali vähendamist, äriinformatsiooni teatise

lihtsustamist ja muudatusi äriseadustikus.

Goode, Roy. Removing the obstacles to commercial law reform // *The Law Quarterly Review* (2007/Oct), lk. 602-617. Äriõiguse reformist Inglismaal, äriseadustikust ja äriühinguõigusest.

Harsagi, Viktoria. Das Insolvenzrecht Ungarns und seine Anwendung // *Osteuropa Recht* (2007) nr. 4-5, lk. 281-294 Ungari pankrotiõigusest.

Paintner, Thomas. Slowenien: Gesetz vom 4. 4. 2006 über die Wirtschaftsgesellschaften - Teil 2 : Aktiengesellschaft // *Wirtschaft und Recht in Osteuropa* (2007) nr. 9, lk. 274-280. Sloveenia äriühingute seaduse tekst: aktsiaseltsid. Järg. *Albus Wirtschaft und Recht in Osteuropa* 2007 nr. 8, lk. 241-250.

The Polish bankruptcy and arrangement law reform // *Polish Legal Journal* (2007) nr. 1, lk. 1-33. 16. jaan 2003 Varssavis toimunud Poola pankrotiõiguse konverentsist, kus käsitleti uut pankrotiseaduse eelnõu.

Shears, Peter. The EU product liability directive - twenty years on // *Journal of Business Law* (2007/Nov), lk. 884-908. 1985. aastal vastu võetud Euroopa Liidu toote usaldusväärseuse direktiivist.

Siwik, Lidia. Die Haftung der Geschäftsführer in Polen für Verbindlichkeiten der Europäischen wirtschaftlichen Interessenvereinigung // *Wirtschaft und Recht in Osteuropa* (2007) nr. 9, lk. 257-263. Äriühingu juhataja vastutusest rahaliste kohustuste suhtes Poolas.

Soyer, Baris. Liability of tour operators : cruising in muddy waters // *International Maritime Law* (2007/May-June) nr. 3, lk. 194-205. Tarbijakaitsesst merekruisidel.

INTELLEKTUAALNE OMAND

Adams, John N. The passing of the burden of royalty payments // *Intellectual Property Quarterly* (2007) nr. 4, lk. 405-413. Patentide ja autoriõigusega kaitstud teoste kasutustasude maksmise kohustusest.

Charlier, Christophe. An analysis of the European Communities : protection of trademarks and geographical indications for agricultural products and foodstuffs dispute // *The Journal of World Intellectual Property* (2007/Jul) nr. 3/4, lk. 171-186. Põllumajandussaaduste ja toiduainete geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste kaitsest ja nende koeksisteerimisest eelnevate kaubamärkidega.

Colley, Carroll. Protecting your intellectual property in Russia // *SEEL : Survey of East European Law* (2007/Jul) nr. 6, lk. 1, 4-5. Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete intellektuaalse omandi kaitsest kaubamärkide registreerimisel Venemaal.

Collins, Allan ; Judge, Guy ; Rickman, Neil. On the economics of plagiarism // *European Journal of Law and Economics* (2007/Oct) nr. 2, lk. 93-107. Plagieerimisest tudengite seas.

Gompel, Stef van. Unlocking the potential of pre-existing content : how to address the issue of orphan works in Europe? // *International Review of Intellectual Property and Competition Law* (2007) nr. 6, lk. 669-702. Autoriõiguse ja omanikuõiguse probleeme peremeheta tööde arhiveerimisel ja kasutamisel.

Stallberg, Christian G. The legal status of academic employees' inventions in Britain and Germany and its consequences for R&D-Agreements // *Intellectual Property Quarterly* (2007) nr. 4, lk. 489-530. Ülikoolide akadeemiliste töötajate leiutiste õiguslikust staatuses.

KESKKONNAÕIGUS

Becker, Bernd. Das neue Umweltschadensgesetz und das Artikelgesetz zur Umsetzung der Richtlinie über die Umwelthaftung zur Vermeidung und Sanierung von Umweltschäden // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2007) nr. 10, lk. 1105-1113. Uuest keskkonnakahjude seadusest Saksamaal.

Forslind, Helen K. The economics of environmental law enforcement : end-of-life vehicles // European Journal of Law and Economics (2007/Jun) nr. 3, lk. 223-236. Kasutuskõlbmatute sõidukite keskkonnaohutu utiliseerimise probleemidest Rootsis.

LeBoeuf, Lamb Greene & MacRae LLP. Russian carbon credits : the goldrush comes a little nearer // SEEL : Survey of East European Law (2007/Jun) nr. 5, lk. 1-5. 28. mail 2007 vastu võetud Venemaa dekreedist nr. 332 kasvuhoonegaaside vähendamise kohta ja ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni Kyoto protokollist.

Scheidler, Alfred. Umweltschutz durch Umweltverantwortung // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2007) nr. 10, lk. 1113-1119. 14. novembril 2007 jõustuvast uuest keskkonnakahjude seadusest (*USchadG - Umweltschadensgesetz*) Saksamaal.

TÖÖÕIGUS

Act on the modernisation of social dialogue 2007 // Commercial Laws of Europe (2007/Oct) nr. 5, lk. 441-443. 31. jaan. 2007 vastu võetud Prantsusmaa õigusaktist 2007-130 kollektiivsete läbirääkimiste kohta, mis toob uuendusi Prantsusmaa töökoodeksisse.

McMullen, John. Some problems and themes in the application in Member States of directive 2001/23/EC on transfer of undertakings // The International Journal of Comparative Labour Law and Industrial Relations (2007) nr. 3, lk. 335-374. Euroopa Nõukogu direktiivist (2001/23/EC) ettevõtete või nende osade üleminekul töötajate õigusi kaitsvate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ja selle rakendamisel tekkivatest vastuoludest ja probleemidest.

Mitlacher, Lars W. ; Burgess, John. Temporary agency work in Germany and Australia : contrasting regulatory regimes and policy challenges // The International Journal of Comparative Labour Law and Industrial Relations (2007) nr. 3, lk. 401-431. Ajutise tööjõu vahendamise õiguslikust regulatsioonist Saksamaal ja Austraalias.

Oltenau, Sergiu Catalin ; Kühl, Cessy. EU-Mitgliedsstaat Rumänien : Arbeitnehmerrechtsschutz bei Umstrukturierung von Unternehmen - Teil 2 // Wirtschaft und Recht in Osteuropa (2007) nr. 9, lk. 270-273. Rumeenia tööõigusest, töötajate kaitses ettevõtete ümberstruktureerimise korral. Järg. Algsu Wirtschaft und Recht in Osteuropa 2007 nr. 8, lk 237-241.

Santoro-Passarelli, Giuseppe. The transfer of undertakings : striking a balance between individual worker' rights and business needs // The International Journal of Comparative Labour Law and Industrial Relations (2007) nr. 3, lk. 311-334. Euroopa Nõukogu direktiivist (2001/23/EC) ettevõtete või nende osade üleminekul töötajate õigusi kaitsvate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ja selle kohaldamisest Itaalias, Suurbritannias, Saksamaal ja Prantsusmaal.

SOTSIAALHOOLDUSÕIGUS

Gontsharov, S. Pravovoje regulirovaniye sotsialnoi zashtshitõ rabotnikov predpriyatii-dolzchnikov // Gosudarstvo i pravo (2007) nr. 8, lk. 110-113. Pankrotis olevate ettevõtete töötajate sotsiaalsest kaitses Venemaal.

Siekmann, Helmut. The burden of an ageing society as a public debt : the perspective of the German constitutional law and the law of European Union // *European Public Law* (2007/Sep) nr. 3, lk. 489-518. Vananevast ühiskonnast ja pensionide probleemist, Saksamaa põhiseadusest ja Euroopa Liidu rahapoliitikast.

FINANTSÕIGUS

Boguslavskiy, Vladimir Nikolajevich. A comparison of the Russian 13% flat rate PIT evasion stratified contributions and the US tax schedule // *European Journal of Law and Economics* (2007/Aug) nr. 1, lk. 71-88. Venemaa ühtse tulumaksusüsteemi võrdlus USA proportsionaalse tulumaksusüsteemiga.

Introduction of a European Company (taxation requirements) Act 2006 // *Commercial Laws of Europe* (2007/Oct) nr. 5, lk. 465-523. 7. dets. 2006 Saksamaal vastu võetud õigusaktist (BGBL I 2782) Euroopa äriühingu (SE) maksustamise kohta.

Woopen, Herbert. Banken und Versicherungen im Binnenmarkt : will die EU ihren Bürgern die Märkte wirklich öffnen? // *Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht* (2007) nr. 16, lk. 495-498. Pankadest ja kindlustusest ELi siseturul.

KARISTUSÕIGUS

Chung, He Len ; Schubert, Carol A ; Mulvey, Edward P. An empirical portrait of community reentry among serious juvenile offenders in two metropolitan cities // *Criminal Justice and Behavior* (2007/Nov) nr. 11, lk. 1402-1426. - Bibl. lk. 1424-1426. Alaealiste kurjategijate integreerumisest ühiskonda.

Ernst, Stefan. Das neue Computerstrafrecht // *Neue Juristische Wochenschrift* (2007) nr. 37, lk. 2661-2666. 11. augustil 2007 jõustunud karistusseadustiku muudatustest Saksamaal, mis puudutavad arvutikuritegevust.

Esquinas, Patricia. Die unterlassene Hilfeleistung von Ärzten gemäß Art. 196 des spanischen Strafgesetzbuchs von 1995 // *Goldammer's Archiv für Strafrecht* (2007) nr. 9, lk. 532-542. Arstide suhtes rakendatavatest kuriteokoosseisudest patsiendi ravimata või patsiendile arstiabi osutamata jätmise eest Hispaania karistusseadustiku (*Código Penal*) ja Saksa karistusseadustiku (*StGB - Strafgesetzbuch*) järgi.

Hilton, Zoe N ; Harris, Grant T ; Rice, Marnie E. The effect of arrest on wife assault recidivism. Controlling for pre-arrest risk // *Criminal Justice and Behavior* (2007/October) nr. 10, lk. 1334-1344. Koduvägivallast naiste suhtes.

Kainulainen, Heini. Rangaistuskäytäntö törkeissä huumausainerikoksissa // *Haaste* (2007) nr. 3, lk. 7-9. Karistustest narkokuritegude eest Soomes.

Kostiainen, Riikka. Yritykset houkutellla lapsia seksikontakteihin yleisiä netissä // *Haaste* (2007) nr. 3, lk. 22-25. Laste ja noortega seksuaalse suunitlusega kontakti võtmisest Interneti kaudu.

Krõlova, N. Bioetitsheskije i ugolovno-pravovõje voprosõ transplantatsii embrionalnõhh (fetalnõhh) organov i tkanei tsheloveka // *Pravovedeniye* (2006) nr. 6, lk. 109-120. Inimese embrüonaalsete kudede ja organite transplantatsiooni bioeetilistest ja õiguslikest probleemidest.

Report on Bulgaria's progress on accompanying measures following accession Brussels, 27 June 2007 // *SEEL : Survey of East European Law* (2007/Jul) nr. 6, lk. 5-11. Õigusreformist ja korrupsiooni ning organiseeritud kuritegevuse vastasest võitlusest Bulgaarias.

Roth, Venla. Ihmiskaupan vastaisen toiminnan saavutuksia ja haasteita // Haaste (2007) nr. 3, lk. 11-12. Inimkaubanduse vastasest võitlusest Soomes.

Sahavirta, Ritva. Haasteita riittää rahapesun kriminalisoinnissa // Haaste (2007) nr. 3, lk. 16-17. Rahapesuga seotud tegude kriminaliseerimise vajadusest.

MENETLUSÕIGUS

Baranov, A. Ispolzovanije rezultatov neglasnõhh sposobov sobiraniya dokazatelstv v ugolovnom sudoproizvodstve // Gosudarstvo i pravo (2007) nr. 8, lk. 62-66. Salajaste tõendusmaterjalide kasutamisest kriminaalmenetluses.

Casagrande, Alberto ; Spallone, Marco. Investigating the determinants of pretrial settlement rates: contingent versus non-contingent lawyers' fees // European Journal of Law and Economics (2007/Aug) nr. 1, lk. 1-13. Vaidluste kohtuvälisest lahendamise ja selle seosest juristide tasuga.

Fischer-Dieskau, Stefanie ; Hornung, Gerrit. Erste höchstrichterliche Entscheidung zur elektronischen Signatur // Neue Juristische Wochenschrift (2007) nr. 40, lk. 2897-2899. Esimesest digitaalallkirjaga seotud kohtuasjast Saksamaal.

Kaukonen, Olavi. Elektronista valvontaa jo monessa maassa // Haaste (2007) nr. 3, lk. 32-33. Vangide elektroonilisest valvest eri riikides, on mainitud ka Eestit.

Noltenius, Bettina. Kritische Anmerkungen zum Täter-Opfer-Ausgleich // Goldammer's Archiv für Strafrecht (2007) nr. 9, lk. 518-531. Kuriteoohvritele tekitatud kahju hüvitamisest karistusseadustiku ja kriminaalmenetluse seadustiku alusel Saksamaal.

Poelzig, Dörte. Die Aufhebung rechtskräftiger zivilgerichtlicher Urteile unter dem Einfluss des Europäischen Gemeinschaftsrechts // Juristenzeitung (2007) nr. 18, lk. 858-868. Tsiiviilasjades tehtud kohtuotsuste tühistamisest ELi õigusaktide mõjul.

Prihodko, L. Zarubezhnõi opõt vnedrenija i ispolzovanija sistemõ "elektronnõi sud" (*e-court*) // Gosudarstvo i pravo (2007) nr. 9, lk. 82-86. Elektroonilise kohtupidamise juurutamise ja kasutamise kogemustest.

RIIGIÕIGUS

Arnim, Hans Herbert von. 20 Millionen mehr Staatsgeld für die Parteien: Nur ein Sturm im Wasserglas? // Zeitschrift für Rechtspolitik (2007) nr. 7, lk. 223-225. Parteide riiklikust rahastamisest ning vastavast seaduseelnõust.

Bickenbach, Christian. Grundfälle zu Art. 19 IV GG // Juristische Schulung (2007) nr. 10, lk. 910-913. Saksa põhiseaduse §-ist 19, mis käsitleb põhiõiguste piiramist. Järg. Algas Juristische Schulung 2007 nr. 9, lk. 813-817.

Dobbin, Frank ; Kalev, Alexandra. The architecture of inclusion : evidence from corporate diversity programs // Harvard Journal of Law and Gender (2007/Summer) nr. 2, lk. 279-542. Töötajate soolisest diskrimineerimisest tööandja poolt, kodanikuõigustest, rassilisest ja soolisest diskrimineerimisest, võrdõiguslikkusest, abiellumisest omasoolisega, seksuaalrännakutest feministide pilgu läbi ning koduvägivalla ohvritest. Terve ajakirja number on pühendatud samale teemale.

- Eriksen, Svein.** Institutional building in Central and Eastern Europe : foreign influences and domestic responses // Review of Central and East European Law (2007) nr. 3, lk. 333-369. Kesk- ja Ida-Euroopa riikide iseseisvumisest ja välismõjudest pärast võõrvõimu alt vabanemist.
- Herbst, Florian.** Das ungarische Verfassungsgericht – Rechtsquellen // Osteuropa Recht (2007) nr. 4-5, lk. 273-280. Ungari põhiseaduskohtust.
- Hizhnjak, V.** Realizatsija mezhdunarodnohh objazatelstv Rossii v oblasti prav tsheloveka v svete problemõ sootnoshenija mezhdunarodnogo i vnutrigosudarstvennogo prava RF // Gosudarstvo i pravo (2007) nr. 8, lk. 31-38. Venemaa siseriikliku õiguse ja rahvusvahelise õiguse koostoimimise protsessist inimõiguste valdkonnas.
- Huber, Bertold.** Das Gesetz zur Umsetzung aufenthalts- und asylrechtlicher Richtlinien der Europäischen Union // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2007) nr. 9, lk. 977-985. Immigratsioonipoliitikast ning elamislubade ja asüüliõigusega seotud ELi direktiivide rakendamise seadusest Saksamaal.
- Karpen, Ulrich.** Deutschland und Europa : das Staatsrecht in den Plänen des Kreisauer Kreises // Die Öffentliche Verwaltung (2007) nr. 20, lk. 867-876. Riigiõiguse kujunemisest Saksamaal 1938-1944 ja Euroopa põhiseaduse lepingust.
- Mouthaan, Solange.** Linguistic minorities and educational rights in France : the Corsican example // European Public Law (2007/Sep) nr. 3, lk. 433-459. Keelelised vähemused Prantsusmaal ja õigus haridusele Korsika näitel.
- Murkens, Jo Eric Khushal.** The Future of *Staatsrecht* : Dominance, Demise or Demystification? // The Modern Law Review (2007/Sep) nr. 5, lk. 731-758. Saksamaa riigiõigusest.
- Nagy, Csongor Istvan.** The moral of the Hungarian status law saga // Acta Juridica Hungarica (2007/Sep) nr. 3, lk. 295-306. Seadusest naaberriikides elavate ungarlaste kohta.
- Requa, Marny.** Truth, transition and the Inquiries Act 2005 // European Human Rights Law Review (2007) nr. 4, lk. 404-426. Rahvaküsitlusest Suurbritannias.
- Schiedermair, Stephanie.** Bundespräsident verhindert Verbraucherinformationsgesetz // Die Öffentliche Verwaltung (2007) nr. 17, lk. 726-732. Presidendi õigusest jätta seadus välja kuulutamata ning probleemidest tarbija informeerimise seaduse (*Verbraucherinformationsgesetz*) vastuvõtmisel Saksamaal.
- Smereka, Joanna.** Der Umgang mit dem menschlichen Leben in Polen // Osteuropa Recht (2007) nr. 4-5, lk. 295-305. Inimelu kaitsest Poola eelmistes ja kehtivas põhiseaduses.
- Torop, J.** Rol parlamentskihh komitetov v zakonodatelnom protsesse (na primere³ föderativnõhh gosudarstv Zapadnoi Jevropõ) // Pravovedeniye (2006) nr. 6, lk. 29-35. Parlamendikomiteede rollist seadusloome protsessis Lääne-Euroopa föderaalriikide näite põhjal.
- Waas, Laura van.** The children of irregular migrants : a stateless generation? // Netherlands Quarterly of Human Rights (2007/Sep) nr. 3, lk. 437-458. Ebaseaduslike immigrantide lastest, probleemidest sündide registreerimise ja kodakondsuse andmisega Ameerika Ühendriikides.

HALDUSÕIGUS

Domanico, Fabio. The European airline industry : law and economics of low cost carriers // European Journal of Law and Economics (2007/Jun) nr. 3, lk. 199-221. Õhustranspordisektori liberaliseerimisest Euroopas odavlennufirmade turuletuleku tõttu.

Dziadykiewicz, Eryk. Refusal to grant third-party access by an electricity transmission system operator - overview of competition law issues // Journal of Energy & Natural Resources Law (2007/May) nr. 2, lk. 114-149. Elektrienergia siseturu ühiseeskirjadest, juurdepääsust elektrienergia võrgule, mittediskrimineerimise põhimõttest ja Euroopa Liidu konkurentsioigusest.

Giesen, Thomas. Das Grundrechte auf Datenverarbeitung // Juristenzeitung (2007) nr. 19, lk. 918-927. Isikuandmete töötlemisest ja nende kaitsest, Saksa andmekaitseadusest (*Bundesdatenschutzgesetz - BDSG*).

Hoffmann, Helmut. Die Entwicklung des Internet-Rechts bis Mitte 2007 // Neue Juristische Wochenschrift (2007) nr. 36, lk. 2594-2599. Internetioiguse arengust Saksamaal suvest 2006 kuni suveni 2007.

Hufnagel, Sven. Das absolute Alkoholverbot für Fahranfänger // Neue Juristische Wochenschrift (2007) nr. 36, lk. 2577-2580. 1. augustil 2007 jõustunud liikluseeskirja nn null-promilli-sättest algajatele sõidukijuhtidele Saksamaal.

Jakimov, A. Povõshennaja otvetstvennost za neodnokratnoje sovershenije administrativnõhh pravonarushenii (pravovõje i organizatsionnõje voprosõ) // Gosudarstvo i pravo (2007) nr. 8, lk. 5-13. Kõrgendatud vastutusest korduvate haldusõiguserikkumiste puhul.

Jeep, Jens ; Wiedemann, Klaus. Die Praxis der elektronischen Registeranmeldung // Neue Juristische Wochenschrift (2007) nr. 34, lk. 2439-2446. Elektroonilisest registripidamisest Saksamaal kohtunike ja notarite pilgu läbi.

Leenes, Ronald. Online dispute resolution and data protection // International Review of Law Computers & Technology (2007/Jul) nr. 2, lk. 79-205. Terve ajakirja number on pühendatud andmekaitsele, andmetõõtlusele, identiteedivargusele ning vaidluste lahendamisele Interneti teel.

Petricuõic, Antonija. Reforming the civil service as the precondition for public administration reform in Croatia // Review of Central and East European Law (2007) nr. 3, lk. 302-331. Avaliku halduse reformist Horvaatiast ja selle seosest ELi liikmelisusega.

Ruffert, Matthias. Von der Europäisierung des Verwaltungsrechts zum Europäischen Verwaltungsbund // Die Öffentliche Verwaltung (2007) nr. 18, lk. 761-770. Haldusõiguse euroopastumisest Euroopa haldusliiduni.

Salamun, Michaela. The laws on the organization of the administration in the Czech Republic, Hungary, Poland and Slovakia : a comparative analysis on the context of European integration // Review of Central and East European Law (2007) nr. 3, lk. 267-301. Keskvõimu ja kohalikku võimu reguleerivatest seadustest Tõehhis, Ungaris, Poolas ja Slovakkias.

Szamel, Katalin. Legal and non-legal aspects of the reform process of the Hungarian higher education system // Acta Juridica Hungarica (2007/Sep) nr. 3, lk. 203-230. Kõrgharidusreformist Ungaris.

Waldeyer, Hans-Wolfgang ; Waldeyer-Gellmann, Karin. Kindesunterhalt und Studienbeiträge // Neue Juristische Wochenschrift (2007) nr. 41, lk. 2957-2960. Öppemaksust ja ülalpidamiskohustusest ehk kas vanemad on kohustatud tasuma laste öppemaksu ning mis võimalused on tudengil oma öpingute rahastamiseks Saksamaal.

Weichert, Thilo. Der Datenschutzanspruch auf Negativauskunft // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2007) nr. 9, lk. 1004-1007. Isikuandmetest ja öigusest saada ka negatiivset informatsiooni enda kohta kogutud andmetest Saksamaal.

MEDITSIINIÖIGUS

Davies, Gareth. The community's internal market-based competence to regulate healthcare : scope, strategies and consequences // Maastricht Journal of European and Comparative Law (2007) nr. 3, lk. 207-333. Terve ajakirja number on pühendatud migratsiooni mõjule Euroopa Liidu tervishoiusüsteemis.

Riffel, A. Juriditsheskije aspektö "kljatvö Gippokrata" // Pravovedeniye (2007) nr. 5 , lk. 199-204. Hippokratese vande juriidilistest aspektidest.

RAHVUSVAHELINE ÖIGUS

Delany, Hilary ; Murphy, Cliodhna. Towards common principles relating to the protection of privacy rights? : an analysis of recent developments in England and France and before the European Court of Human Rights // European Human Rights Law Review (2007) nr. 5, lk. 568-582. Privaatsuse kaitsest Suurbritannia, Prantsuse ja Euroopa Inimöiguste Kohtus.

Engels, Steafn ; Jürgens, Uwe. Auswirkungen der EGMR-Rechtsprechung zum Privatsphärenschutz // Neue Juristische Wochenschrift (2007) nr. 35, lk. 2517-2522. Eraelu kaitsest ja Euroopa Inimöiguste Kohtu lahendite mõjust siseriiklikule öigusele.

Kletshenkova, M. Konventsionnoje regulirovaniye otnoshenii s utshastijem potrebitelei // Zhurnal Rossiiskogo prava (2007) nr. 8, lk. 84-88. Tarbijate öigusi reguleerivatest rahvusvahelistest konventsioonidest.

Shumilov, O. Kontseptsija mezhdunarodnogo migratsionnogo prava SNG // Gosudarstvo i pravo (2007) nr. 8, lk. 119-122. Rahvusvahelise migratsiooniöiguse kontseptsioonist SRÜ riikides.

Talimontshik, V. Rol dvustoronnih dogovorov, zakljutshonnöhh Rossiiskoi Federatsijei v mezhdunarodnom informatsionnom obmene // Pravovedeniye (2006) nr. 5, lk. 105-120. Vene Föderatsiooni poolt sõlmitud kahepoolsete lepingute rollist rahvusvahelises infovahetuses.

Euroopa Liidu öigus

Domahidi, Akos. The legal position of framework decisions // Acta Juridica Hungarica (2007/Sep) nr. 3, lk. 281-294. Raamotsusest ELi öiguses.

Fisahn, Andreas ; Viotto, Regina. Anforderungen an eine demokratische Europäische Union // Zeitschrift für Rechtspolitik (2007) nr. 6, lk. 198-201. Euroopa Liidu uuest aluslepingust (nn reformilepingust).

Golubiewski, Maciej. Old values in new Europe : the politics of fundamental rights in the enlarged European Union // Polish Legal Journal (2007) nr. 1, lk. 81-136. Pöhiöigustest laienenud Euroopa Liidus.

Kembajev, Zh. Teoretiko-pravovoi analiz strukturõ Konstitutsii Jevropeiskogo Sojuza // Pravovedenije (2006) nr. 4, lk. 160-175. Euroopa Liidu põhiseaduse õigusteoreetiline analüüs.

Krolikowski, Jakub ; Krzywon, Adam ; Warzecha, Katarzyna. Constitutional courts handling motions on the question of the constitutionality of European law // Polish Legal Journal (2007) nr. 1, lk. 35-79. Euroopa Liidu õiguse üliluslikkusest siseriikliku õiguse (iseegi põhiseaduse) üle ning Prantsusmaa, Saksamaa, Itaalia, Taani, Hispaania, Austria ja Poola põhiseaduskohtute vastavatest seisukohtadest.

Rabe, Hans-Jürgen. Zur Metamorphose des Europäischen Verfassungsvertrags // Neue Juristische Wochenschrift (2007) nr. 44, lk. 3153-3157. Euroopa põhiseaduse lepingust ja 2007. aasta reformilepingust.

Roig, Annabelle ; Huddleston, Thomas. EC readmission agreements : a re-evaluation of the political impasse // European Journal of Migration and Law (2007) nr. 9, lk. 363-387. Kodumaale tagasipöördumise tingimustest ja lepingutest Euroopa Liidus.

Ruffert, Matthias. Von der Europäisierung des Verwaltungsrechts zum Europäischen Verwaltungsbund // Die Öffentliche Verwaltung (2007) nr. 18, lk. 761-770. Haldusõiguse euroopastumisest Euroopa haldusliiduni.

Van Hedel, Henriette. Towards a European *Ius Commune* - what lessons can we learn from Quebec's mixed legal system // European Review of Private Law (2007) nr. 5, lk. 685-705. ELi liikmesriigi võimest kohaldada teise liikmesriigi õiguspõhimõtteid Quebec'i näite põhjal.

Vermeulen, Gert. Mutual instrumentalization of criminal and migration law from an EU perspective // European Journal of Migration and Law (2007) nr. 3, lk. 347-361. Inimkaubitsemisest, võrdsetest võimalustest, rassismist, kuritegevusest ja illegaalsetest migrantidest Euroopa Liidu migratsiooniõiguses.

Verschueren, Herwig. European (internal) migration law as an instrument for defining the boundaries of national solidarity systems // European Journal of Migration and Law (2007) nr. 3, lk. 307-346. EL määrusest 1408/71 sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvatele töötajatele ja nende pereliikmetele, ELi direktiivist 2004/38 ELi kodanike ja pereliikmete õiguse kohta liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil ning direktiivist 2003/109 pikaajaliste elanike kolmandate riikide kodanike staatuse kohta. *Vt ka refereeringut.*

Ward, Ian. Bill and the Fall of the Constitutional Treaty // European Public Law (2007/Sep) nr. 3, lk. 461-488. Euroopa Liidu põhiseaduse lepingust.

Mereõigus

Goldby, Miriam. The performance of the bill of lading's functions under UNCITRAL's draft Convention on the Carriage of Goods : unequivocal legal recognition of electronic equivalents // International Maritime Law (2007/May-June) nr. 3, lk. 160-182. Elektroonilisest veokirjast.

Wood, Michael. The International Tribunal for the Law of the Sea and general international law // International Journal of Marine and Coastal Law (2007/Sep) nr. 3, lk. 351-462. Sümpoosium tähistamaks Rahvusvahelise Mereõiguse Kohtu õigussüsteemi 10ndat aastapäeva. Viis artiklit mereõiguse teemal.

Rahvusvaheline eraõigus

Lamont, Ruth. Habitual residence and Brussels IIbis : developing concepts for European private international family law // Journal of Private International Law (2007) nr. 2, lk. 261-281. Euroopa

Nõukogu 27. nov. 2003. aasta määrusest 2201/2003 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta kohtuasjades, mis on seotud abieluasjade ja vanemliku vastutusega, Brüsseli II konventsioonist, mis puudutab alalise elukoha põhimõtte rakendamist.

Meeusen, Johan. Instrumentalisation of private international law in the European Union : towards a European conflicts revolution? // European Journal of Migration and Law (2007) nr. 3, lk. 287-305. Rahvusvahelise eraõiguse süsteemist Euroopa Liidus, Brüsseli (1968) ja Rooma (1980) konventsioonidest ja Amsterdami lepingu 65. artiklist.

Patrikejev, J. Razvitije mezhdunarodnogo tshastnogo prava stran-tshlenov Jevropeiskogo Sojuza (na primere kollizionnogo prava) // Pravovedeniye (2006) nr. 5, lk. 121-132. Rahvusvahelise eraõiguse arengust Euroopa Liidu riikides (kollisiooniõiguse näitel).

Koostanud Karmen Linask

UUED ÕIGUSRAAMATUD EESTI RAHVUSRAAMATUKOGUS

oktoober - november 2007

ÕIGUSE ÜLDKÜSIMUSED

Law, rights and discourse : the legal philosophy of Robert Alexy / ed. by George Pavlakos. - Oxford [etc.] : Hart, 2007. - X, 378 lk.

ISBN 978-1-84113-676-9

Märksõnad: õigusteooria/õigusfilosoofia/positivism/moraal/põhiõigused/konverentsikogumikud

Kohaviit: 2-07-07964

Sternthal, Barbara. Sõnaseadjad : juuraharidusega kirjanikke / eess.: Urve Läänemets ; tlk. Krista Wasner. - Tallinn : Juura, 2007. - 136 lk. - Originaali tiitel: Juristen als Schriftsteller. Porträts dichtender Rechtsgelehrter. Wien, 2006.

ISBN 978-9985-75-239-5

Märksõnad: juristid/kirjanikud/looming/biograafiad

Kohaviit: 2-07-09210

Шумилов, Владимир. Правовая система США : учебное пособие / Всероссийская академия внешней торговли. - [2-е изд., перераб. и доп.]. - Москва : Международные отношения, 2006. - 406 lk.

ISBN 5-7133-1267-4

Märksõnad: õigussüsteemid/Anglo-Ameerika õigussüsteem/õigusajalugu/avalik õigus/eraõigus/põhiseadused/kõrgkooliõpikud/Ameerika Ühendriigid

Kohaviit: 2-07-06451

ÕIGUSKEEL

Soobik, Liina. A guide to EU legal terminology : a course of listening and speaking. - Tallinn : Juura, 2007. - 136 lk. + CD-ROM. - (Juura keeleraamat). - Kasutatud Adam Lazowski tekste.

ISBN 978-9985-75-237-1

ISBN 978-9985-75-238-8 (CD-ROM)

Märksõnad: oskuskeel/inglise keel/Euroopa Liidu õigus/loengud/CD-ROMid

Kohaviit: 2-07-07714

Vissak, Helle. Õigusalane vene keel = Юридический русский. - Tallinn : Agitaator, 2007. - 445 lk.

ISBN 978-9985-9835-0-8

Märksõnad: õiguskeel/vene keel/juristid/õppematerjalid

Kohaviit: 2-07-07902

ÕIGUSAJALUGU

Die japanische Version der Regierungsform Gleichherrschaft Finnland vom Jahre 1919 / tlk. Yutaka Nakanishi. - Tokio : [Y. Nakanishi], 2007. - 200 lk. - Bibl. lk. 103-198.

Märksõnad: põhiseadused/19. saj. 1. pool/Soome/tõlked/jaapani keel

Kohaviit: 4-07-00277

Juristen im Ostseeraum. Dritter Rechtshistorikertag im Ostseeraum 20.-22. Mai 2004 / Jörn Eckert ... [et al.] (Hrsg.). - Frankfurt am Main [etc.] : Lang, 2007. - 256 lk. - (Rechtshistorische Reihe ; 342).

ISBN 978-3-631-56046-4

ISSN 0344-290X

Märksõnad: õigusteadus/juristid/artiklikogumikud/Läänemeremaad

Kohaviit: PL A/5651 ; 342

Pihlajamäki, Heikki ; Mäkinen, Virpi ; Varkemaa, Jussi. Keskiajan oikeushistoria. - Helsinki : SKS, 2007. - 348 lk. - (Tietolipas ; 218).

ISBN 978-951-746-924-1

ISSN 0562-6129

Märksõnad: keskaeg/õigusemõistmine/õigussüsteemid

Kohaviit: PL A/1574 ; 218

Southwell, David. Organiseeritud kuritegevuse ajalugu : globaalse allilma tõeline lugu ja saladused / tlk. Kaja Riikoja. - Tallinn : Varrak, 2007. - 224 lk. - Register lk. 222-223. - Originaali tiitel: The history of organized crimes. London, 2006.

ISBN 978-9985-3-1454-8

Märksõnad: karistusõiguse eriosa/organiseeritud kuritegevus/Itaalia/Ameerika

Ühendriigid/Jaapan/Hiina/Venemaa/Suurbritannia/õigusaktid/rahvusvahelised lepingud

Kohaviit: 3-07-03245

Võime, Lembit. Eesti piirivalvest 1918-1940. - Tallinn : Sisekaitseakadeemia, 2007. - 74 lk. - Bibl. märkustes.

ISBN 978-9985-67-147-4

Märksõnad: 1918-1940/piirivalve/õppematerjalid/Eesti

Kohaviit: 2-07-07703

TSIVIILÕIGUS

Сухнёва, Марина. Как украсть миллион в квартирном товариществе. - Tallinn : Pariteet-MW, 2007. - 96 lk.

ISBN 978-9949-15-470-8

Märksõnad: elamuõigus/korteriühistud/juhatused/järelevalve/revisjon/vastutus/Eesti

Kohaviit: 2-07-09561

Tsiviilõigus käeulatuses : Euroopa justiitsvõrgustik tsiviil- ja kaubandusajades / Euroopa Komisjon. - Luxembourg : Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talitus, 2007. - 14 lk.

ISBN 92-79-02018-8

Märksõnad: veebisaidid/Euroopa Liidu õigus/äriõigus/Internet/koostöö/õigusabi/Euroopa Liidu maad

Kohaviit: 2-07-03943

Saadaval ka:

http://bookshop.europa.eu/eubookshop/FileCache/PUBPDF/NE7606033ETC/NE7606033ETC_002.pdf

Turkin, Viktor. Perekonnaseadus : kommentaarid ja selgitused. - Tallinn : Agitaator, 2007. - 142 lk. - Bibl. lk. 126-128. - Märksõnaline sisujuht lk. 129-142.

ISBN 978-9985-9835-1-5

Märksõnad: perekonnaõigus/kommentaari/abielu/eestkoste/õigusaktid/Eesti

Kohaviit: 2-07-09324

ASJAÕIGUS

Nermann, Ronald ; Sorga, Margus ; Kuhlbach, Hannes. Kinnisvaraõpik. II / koost. Hille Karm, Arvi Luhakooder, Tuuli Kalberg. - Tallinn : Kinnisvarakool, 2007. - 242 lk.

ISBN 978-9949-15-276-6

Märksõnad: tsiviilõigus/kinnisvara/kinnisvaraturg/lepingud/omandiõigus/käsiraamatud/Eesti

Kohaviit: 2-07-07099

Sooman, Peep ; Sepping-Raud, Pärle ; Saldre, Mart ; Olander, Ero ; Kivirtüt, Urmas ; Heringson, Enno ; Lunden, Grete ; Liivamägi, Evelyn ; Messimas, Triin. Kinnisvara käsiraamat. - Tallinn : Äripäev, 2007. - Lõimväljaanne (lahtised lehed). - (Äripäeva käsiraamat).

Märksõnad: tsiviilõigus/omandiõigus/kinnisvara/kinnisvara haldamine/lepingud/

käsiraamatud/artiklikogumikud/Eesti

Kohaviit: PE A/2437

Tiivel, Rein. Asjaõigus. - 2., täiend. tr. - Tallinn : Juura, 2007. - XXXVII, 514 lk. - (Loengud). - Bibl. joonealustes märkustes ja lk. XXXI-XXXVII. - Märksõnastik lk. 497-514.

ISBN 978-9985-75-233-3

Märksõnad: tsiviilõigus/omandiõigus/kinnisvara/kinnistusraamatud/käsiraamatud/õpikud

Kohaviit: 2-07-07706

VÕLAÕIGUS

Burrows, Andrew. A casebook on contract. - Oxford ; Portland : Hart Publishing, 2007. - LII, 801 lk. ISBN 978-1-84113-713-1

Märksõnad: lepingud/lepinguõigus/kohtuasjad/Suurbritannia/kõrgkooliõpikud

Kohaviit: 2-07-07957

Ruus, Taivo ; Koch, Kari-Paavo ; Vabamets, Erki ; Masso, Meelis ; Kalmus, Maili ; Tomson, Katrin ; Laus, Klen. Lepingud raamatupidajale. - Tallinn : Pandekt, 2007. - 232 lk. + CD-ROM.

ISBN 978-9949-15-422-7

ISBN 978-9949-15-423-4 (CD-ROM)

Märksõnad: lepinguõigus/lepingud/raamatupidamine/käsiraamatud/näidised/kommentaariid/Eesti/CD-ROMid

Kohaviit: 2-07-09561

ÄRIÕIGUS

Комментарий к Федеральному закону "Об акционерных обществах" в новой редакции / [под общей ред. М. Ю. Тихомирова]. - Москва : [Тихомиров], 2007. - 571 lk.

ISBN 978-5-89194-294-3

Märksõnad: äriühinguõigus/äriühingud/aktsiaseltsid/õigusaktid/kommentaariid/Venemaa

Kohaviit: 2-07-07977

INTELLEKTUAALNE OMAND

Intellectual property and bioscience : compendium of working papers from the ScanBalt IPKN project / The ScanBalt Intellectual Property Knowledge Network (IPKN). - Stuttgart ; Berlin : Steinbeis-Edition, 2007. - 186 lk.

ISBN 978-3-938062-50-0

Märksõnad: autoriõigus/õigusteadus/kõrgharidus/biotehnoloogia/Läänemereaad/rahvusvahelised projektid/artiklikogumikud

Kohaviit: 2-07-08022

Rahvusvaheline patendiklassifikatsioon : valdkond A. Inimeste eluliste vajaduste rahuldamine : klassid ja alaklassid / tlk. Tiina Lillepool, Elle Mardo. - Tallinn : Patendiamet, 2007. - 53 lk. - Rööptekst inglise k.

ISBN 978-9985-9340-9-8

Märksõnad: patendiõigus/patendid/patenditud leiutised/klassifikatsioonid/inimesed

Kohaviit: 2-07-02384

Rahvusvaheline patendiklassifikatsioon : valdkond H. Elekter : klassid ja alaklassid / tlk. Traugott Läänmäe, Elle Mardo. - Tallinn : Patendiamet, 2007. - 78 lk. - Rööptekst inglise k.

ISBN 978-9985-9807-0-5

Märksõnad: patendiõigus/patendid/patenditud leiutised/klassifikatsioonid/elekter

Kohaviit: 2-07-07657

KESKKONNAÕIGUS

Elurikkus või rikitud elu : õiguskantsleri rahvusvaheline teaduskonverents keskkonnaõigusest koostöös Saksa Rahvusvahelise Õiguskooostöö Fondiga : 11. mail 2007, Tallinnas. - Tallinn : Eesti Vabariigi Õiguskantsleri Kantselei, 2007. - 109 l. eraldi pag.

Märksõnad: keskkonnakaitse/Euroopa Liidu õigus/kodifitseerimine(jur.)/seadustikud/õigusloome/kohtulahendid/Saksamaa/Eesti/artiklikogumikud

Kohaviit: 4-07-00304

Pölönen, Ismo. Ympäristövaikutusten arviointimenettely : tutkimus YVA-menettelyn oikeudellisesta asemasta ja kehittämistarpeista ympäristöllisen vaikuttavuuden näkökulmasta. - Helsinki : Suomalainen Lakimiesyhdistys, 2007. - XXXIII, 304 lk. - (Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen julkaisuja. A-sarja ; 280).

ISBN 978-951-855-269-0

ISSN 0356-7206

Märksõnad: keskkonnapoliitika/keskkonnamõjud/õigusloome/võrdlev õigusteadus/Euroopa Liidu õigus/Ameerika Ühendriigid/Holland/Soome/dissertatsioonid

Kohaviit: PL A/1815 ; 280

TÖÖÕIGUS

Elektriohutus : korraldus. Vormid. Seadusandlus / koost. Argo Sieger. - Tallinn : Teabekirjandus, 2007. - 264 lk. + CD-ROM. - Lisa: CD-ROM: Elektriohutus : avaldused. Vormid. Taotlused.

Märksõnad: tööohutus/elektriohutus/elektriseadmed/elektripaigaldised/järelevalve/õigusaktid/käsiraamatud/eeskirjad/CD-ROMid/Eesti

Kohaviit: PE A/2429 ; 2007

Kallas, Ivo. Aktuaalsed probleemid personalitöös. - Tallinn : Agitaator, 2007. - 166 lk. + CD-ROM.

ISBN 978-9985-9809-2-7

ISBN 978-9985-9809-3-4 (CD-ROM)

Märksõnad: töölepingud/töösuhted/töövaidlused/personalijuhtimine/käsiraamatud/CD-ROMid

Kohaviit: 2-07-05027

Tööohutuse ja töötervishoiu käsiraamat 2007/2008 : näited ja kommentaarid. - Tallinn : Ten-Team, 2007. - 336 lk. + CD-ROM.

ISBN 978-9985-9818-9-4

Märksõnad: tööohutus/töökaitse/töötervishoid/õigusaktid/käsiraamatud/kommentaariid/CD-ROMid/Eesti

Kohaviit: PE A/2446 2007/2008

Töösuhted 2007 : [elektrooniline teavik]. - Tallinn : Ten-Team, 2007. - CD-ROM + sisukord. ISSN 1736-4612

Märksõnad: töösuhted/seadused (jur.)/dokumendid/ametijuhendid/kutsekvalifikatsioon/standardid (normid)/ametid (töökohad)/Tööinspeksioon/kommentaariid/Eesti

Kohaviit: Ec-00969

Vahtra, Karin ; Raidve, Heli. Tööleping : sõlmimine ja muutmine. - Tallinn : Pandekt, 2007. - 208 lk. + CD-ROM.

ISBN 978-9949-15-507-1

ISBN 978-9949-15-508-8 (CD-ROM)

Märksõnad: töölepingud/näidised/õigusaktid/käsiraamatud/Eesti/CD-ROMid

Kohaviit: 2-07-09563

SOTSIAALHOOLDUSÕIGUS

Riigi ja kohalike omavalitsuste poolt rahastatavad sotsiaaltoetused ja -teenused : käsiraamat / koost. Marju Medar, Elmo Medar ; retsens. Jüri Kõre, Meida Griin, Riho Rahuoja. - Tartu : Tartu Ülikooli Kirjastus, 2007. - 311 lk. - Bibl. lk. 283-291.

ISBN 978-9949-11-649-2

Märksõnad: riiklikud toetused/sotsiaaltoetused/sotsiaalhoolekanne/kohalikud omavalitsused/finantseerimine/Eesti/käsiraamatud

Kohaviit: 2-07-07372

KARISTUSÕIGUS

Liiv, Mari-Liis ; Aas, Kadri. Korruptsioon Eestis : kolme sihtrühma uuring 2006 / tõlge inglise keelde: Luisa Tõlkebüroo. - Tallinn : Justiitsministeerium, 2007. - 111 lk. - (Kriminaalpoliitika uuringud ; 6). - Bibl. lk. 66.

Summary, lk. 62-65.

ISBN 978-9985-9359-9-6

ISSN 1736-2377

Märksõnad: kriminaalpoliitika/korruptsioon/alkäemaks/avalik sektor/erasektor/uuringud/statistilised andmed/Eesti

Kohaviit: PE A/2201 ; 6

Theories of crime / ed. by Ian Marsh ... [et al.]. - London ; New York : Routledge, 2006. - VIII, 205 lk. ISBN 0-415-37069-8

Märksõnad: kriminoloogia/õigusteooria/kuritegevus/interdistsiplinaarsed uuringud/kõrgkooliõpikud

Kohaviit: 2-07-08059

Вилкс, Андрейс. Торговля людьми и органами человека : криминологические, политические и социальные проблемы : взгляд на криминальные реалии XXI века : [перевод с латвийского] / Балтийский антикриминальный и антитеррористический форум ; tlk. L. Tess. - Rīga, 2006. - 438 lk. - Tõlgitud läti keelest.

ISBN 9984-9773-2-3

Märksõnad: kriminoloogia/rahvusvahelised kuriteod/inimkaubandus/elundikaubandus/organiseeritud kuritegevus/rahvusvaheline koostöö/rahvusvahelised lepingud/õigusaktid/Läti/Eesti

Kohaviit: 1-07-02520

MENETLUSÕIGUS

Клишас, Андрей. Конституционный контроль и конституционное правосудие зарубежных стран : сравнительно-правовое исследование. - Москва : Международные отношения, 2007. - 495 lk.

ISBN 978-5-7133-1279-4

Märksõnad: konstitutsioonikohtud/põhiseaduslikkuse järelevalve/kohtumenetlus/kohtuvõim/pretsedendiõigus/võrdlev õigusteadus

Kohaviit: 2-07-06400

Lazowski, Adam. Eelotsusemenetluse kaasusõpped : õppematerjal kohtunikele 2007 / tlk. Margus Puusepp. - Tartu : Eesti Õiguskeskus, 2007. - 146 lk. - (Õppematerjal kohtunikele ; 2007).

ISBN 978-9985-9630-4-3

Märksõnad: kohtud/kohtulahendid/Euroopa Liidu õigus/siseriiklik õigus/rahvusvahelised kohtud/Euroopa Kohus/Eesti/õppematerjalid

Kohaviit: 2-07-09204

Valik Euroopa Kohtu kaasu riigihangete valdkonnas / ülevaates esitatud kaasused on valitud ja neid on kirjeldanud projekti eksperdid Tarja Aarla, Wolfgang Pointner ja Thomas Gruber. – Tallinn: [EL üleminekutoetuse projekt 2004/2006-270.02.02 "Rakendusmuutlikkuse parandamine riigihangete

valdkonnas".], 2007. – 50 lk.

Märksõnad: rahvusvahelised kohtud/Euroopa Kohus/kohtulahendid/riigihanked/
Euroopa Liit/õiguskaitse/siseriiklik õigus/Euroopa Liidu maad

Kohaviit: 3-07-02779

Vereshchagin, Alexander. Judicial law-making in post-Soviet Russia. - Abingdon, UK ; New York :
Routledge-Cavendish, 2007. - XXXIII, 253 lk.

ISBN 978-1-84472-111-5

Märksõnad: kohtusüsteemid/kohtunikud/kohtuvõim/kohtumenetlus/kohtulahendid/
pretsedendiõigus/õigussüsteemid/Venemaa/Inglismaa

Kohaviit: 2-07-06408

RIIGIOIGUS

Madise, Ülle. Elections, political parties, and legislative performance in Estonia : institutional choices
from the return to independence to the rise of e-democracy : [doktoritöö] / Tallinna Tehnikaülikool ;
juhendaja: Wolfgang Drechsler. - Tallinn : Tallinn University of Technology Press, 2007. - 232 lk. -
(Tallinna Tehnikaülikooli väitekirjad. I ; 6). - Autori publikatsioonid lk. 4. - Bibl. lk. 23-26.

ISBN 978-9985-59-721-7

ISSN 1406-4790

Vt ka: <http://digi.lib.ttu.ee/i/?150&ref=1>

Märksõnad: valimised/valimissüsteemid/e-hääletamine/õiguslikud aspektid/parteid/
Baltimaad/Eesti/Läti/Leedu/dissertatsioonid

Kohaviit: PE A/1537; I 6 [1] I 6 [2007]

Riigikogu X koosseis : statistikat ja ülevaateid / peatoim. Allan Sikk, toim. Rita Hillermaa, Piret
Viljamaa, Gerli Ero, konsult.: Aaro Mõttus, Heiki Sibul, Tõnu Kaljumäe, Birgit Keerd-Leppik ; eess.:
Heiki Sibul, Allan Sikk. - Tallinn : Riigikogu Kantselei : Eesti Rahvusraamatukogu, 2007. - 160 lk. -
Nimeregister lk. 156-159.

Summary, lk. 154-155.

ISBN 978-9949-413-15-7

ISSN 1736-6135

Märksõnad: parlamendid/Eesti. Riigikogu/parlamendiliikmed/töökorraldus/
õigusloome/statistilised andmed/Eesti

Kohaviit: PE A/2451 ; 10

Riigikogu kroonika 01. 01. 2006 - 26. 03. 2007 / koost. Piret Viljamaa, toim. Rita Hillermaa. - Tallinn :
Eesti Rahvusraamatukogu, 2007. - 163 lk. - Nimeregister lk. 161-163.

Summary, lk. 158-160.

ISSN 1406-409X

Märksõnad: parlamendid/Eesti. Riigikogu/seadusandlik võim/järelevalve/
aastaraamatud/Eesti

Kohaviit: PE A/1698 ; 2006-2007

Riigikogu teatmik 2007 / koost. Piret Viljamaa. - Tallinn : Eesti Rahvusraamatukogu, 2007. - 39 lk. -
Andmed 25. oktoober 2007 seisuga.

ISSN 1406-5185

Märksõnad: parlamendid/Eesti. Riigikogu/teatmikud/Eesti

Kohaviit: PE A/1652 ; 2007

Valtioneuvooston oikeuskanslerin kertomus oikeuskanslerin virkatoimista ja lain noudattamista koskevista
havainnoista : annettu vuodelta 2006. - Helsinki : Oikeuskanslerinvirasto, 2007. - 209 lk.

ISSN 0356-3200

Märksõnad: õiguskantslerid/põhiseaduslikkuse järelevalve/aastaraamatud/Soome

Kohaviit: PL A/3907 ; 2006

HALDUSÕIGUS

Eetikakoodeksite käsiraamat / Tartu Ülikooli eetikakeskus ; koost. Toivo Aavik, Külli Keerus, Kristi Lõuk, Ants Nõmper, Aive Pevkur, Leno Saarniit, Kadri Simm, Margit Sutrop, Margus Tõnissaar, Aire Vaher, Ivo Volt ; eess.: Margit Sutrop. - Tallinn : Eesti Keele Sihtasutus, 2007. - 413 lk. - Bibl. lk. 61-67. ISBN 978-9985-79-190-5

Märksõnad: eetika/kutse-eetika/ametid (töökohad)/seadustikud/käsiraamatud/avalik teenistus/advokatuur/juristid/kohtunikud/kohtutäiturid/notarid/meditsiiniõigus/riigikontrolörid/õiguskantslerid

Kohaviit: 2-07-07719

Kaitseväe eetikakoodeks : [kinnitatud kaitseväe juhataja 09. märts 2004. a. käskkirjaga nr. 45] / koost. Kaitseväe Eetiliste Normide Töörühm ; toim. Maire Kurvits. - Tallinn : Kaitsejõudude Peastaap, 2007. - 16 lk.

Märksõnad: kaitsevägi/kutse-eetika/eetikakoodeksid/Eesti

Kohaviit: 1-07-03406

Kergandberg, Erki ; Blankin, Piret ; Lemetti, Margo. Avaliku ja erasektori partnerlus / toim. Aita Nurga. - Tallinn : Äripäev, 2007. - 160 lk. - Bibl. lk. 155-158. - (Juht ja seadus ; Äripäeva raamat). ISBN 978-9949-434-11-4

Märksõnad: avalik sektor/erasektor/koostöö/riigihanked/õigusnormid/Euroopa Liidu õigus/siseriiklik õigus/Eesti

Kohaviit: 2-07-09559

Tikk, Eneken ; Nõmper, Ants. Informatsioon ja õigus / RoschierRaidla. - Tallinn : Juura, 2007. - 186 lk. - Bibl. joonealustes märkustes.

ISBN 978-9985-75-235-7

Märksõnad: infoõigus/infopoliitika/infoühiskond/andmekaitse/isikuandmed/põhiõigused/õpikud

Kohaviit: 2-07-09220

Vaher, Jüri. Liikleme ohutult. - Kuressaare : J. Vaher, 2007. - 192 lk. - Bibl. lk. 192.

ISBN 978-9949-15-306-0

Märksõnad: liiklus/liiklusohutus/liikluseeskirjad/õpikud/Eesti

Kohaviit: 2-07-06936

MEDITSIINIÕIGUS

Nõmper, Ants ; Sootak, Jaan. Meditsiiniõigus / RoschierRaidla. - Tallinn : Juura, 2007. - 232 lk. - Bibl. joonealustes märkustes.

ISBN 978-9985-75-232-6

Märksõnad: tervishoiukorraldus/terviseteenused/arsti-patsiendi suhe/ravikindlustus/vastutus/lepingud/õpikud/käsiraamatud/õigusaktid

Kohaviit: 2-07-07725

The ethics and governance of human genetic databases : European perspectives / ed. by Matti Häyry... [et al.]. - Cambridge [etc.] : Cambridge University Press, 2007. - XI, 283 lk. - (Cambridge law, medicine and ethics).

ISBN 978-0-521-85662-1

Märksõnad: geneetika/geenifond/andmebaasid/isikuandmed/õiguslikud aspektid/bioeetika/teaduseetika/Eesti/Island/Suurbritannia/Rootsi/Euroopa/artiklikogumikud

Kohaviit: 2-07-08175

RAHVUSVAHELINE ÕIGUS

Acta Societatis Martensis 2 (2006) / Martensi Selts, Tartu Ülikooli õigusinstituut ; peatoim. Heiki Lindpere. - Tartu : Tartu Ülikooli Kirjastus, 2007. - 277 lk.
ISSN 1736-3918

Märksõnad: rahvusvahelised suhted/ Martens, Friedrich von, 1845-1909/
artiklikogumikud/aastaraamatud

Kohaviit: PE A/2306 ; 2

Elektroonilise võitluse käsiraamat. - Tallinn : Kaitseväge Side- ja Infosüsteemide Väljaõppe- ja Arenduskeskus, 2007. - 56 lk. + CD-ROM.

Märksõnad: sõjandus/elektronika/sõjatehnika/radarid/raadioside/sõjaline luure/õppematerjalid/CD-ROMid/Eesti

Kohaviit: 2-07-07852

INIMÕIGUSED

Human rights practices in Taiwan and China : a compilation of the U.S. Department of State country reports on human rights practices for 2006, news reports, and analyses. - Taipei : Taiwan Foundation for Democracy, 2007. - 132 lk. - Tekst inglise ja hiina k.

Märksõnad: põhiõigused/õiguskaitse/Taiwan/Hiina/aruanded

Kohaviit: 3-07-02435

Koostanud Maia Ruttu